

Lasten ja nuorten palveluiden yhteisvaikuttavan kokonaisuuden palvelukokonaisuuden toimintasuunnitelma 2024

Kuvaus toiminnasta

Uuden Turun toiminta- ja johtamismalli astui voimaan helmikuussa 2022. Uusi Turku -muutosprosessin taustalla on Turun kaupungissa 2021 käyttöön otettu pormestarimalli sekä vuoden 2023 alusta voimaan tullut Sosiaali- ja terveystieteiden palvelu-uudistus. Näiden muutosten myötä kaupunki haluaa uudistaa myös organisaationa. Uusi Turku on merkittävä muutosprosessi, jossa tavoitteena on ihmiskeskeinen ja yhteisvaikuttava johtaminen ja toimintatapa. Poikkialaista ja yhteisvaikuttavaa toiminta- ja johtamismallia pilotoidaan Lasten ja Nuorten palvelukokonaisuuden muutoshankkeessa.

Lasten ja nuorten palvelukokonaisuus tuo yhteen ja näkyväksi lapsiin ja nuoriin kohdistuvat resurssit, joita tullaan jatkossa ohjaamaan ja johtamaan kaupunkitasoisesti. Tämä edellyttää toiminnan ja talouden suunnittelua kaikkien palvelukokonaisuuksien yhteisenä tekemisenä. Tavoitteena, että tuloksena syntyy yhteisvaikuttavaa toimintaa. Integraatiotoiminto tukee muutosprosessia resurssineen ja käynnissä olevat kärkihankkeet – erityisesti Osaamisen kärkihanke, Yhteisöllisyyden kärkihanke ja Kulttuurin kärkihanke – kytkeytyvät tiiviisti muutoksen toteutukseen ja resursointiin.

Tavoitteena on, että uuden palvelukokonaisuuden muutoshanke kasvattaa kaupungin kyvykkyyttä tukea lasten ja nuorten hyvinvointia sekä tarttua haasteisiin ketterämmin ja uudella ja innovatiivisella tavalla. Muutoshankkeessa luotavassa toimintamallissa tullaan kuvaamaan, miten kasvatuksen ja opetuksen, kaupunkiympäristön, liikunnan ja kulttuurin palvelukokonaisuudet sekä nuorisopalvelut suunnittelevat, toimivat ja raportoivat sekä ohjaavat palvelutuotantoaan yhdessä ja yhteisvaikuttavasti. Hankkeen fokus on koko kohderyhmässä ja ekosysteemissä – ei vain esimerkiksi nuorisopalveluja käyttävissä tai urheiluseurojen toimintaan osallistuvissa.

Palvelukokonaisuuteen kuuluu nuorisopalveluiden palvelualue. Nuorisopalvelut luo edellytykset nuorisotyölle ja -toiminannalle järjestämällä nuorille suunnattuja palveluja ja tiloja sekä tuemalla nuorten kansalaistoimintaa.

Toimintaympäristön muutokset

Taustaa

Lasten ja nuorten palvelukokonaisuuden muutoshanke käynnistettiin (asettamispäätös 22.6.2023), koska haasteena on, että nykyisellään ei ole saatavissa yhteen koottua kokonaiskuvaa, palvelun ja minkälaisia resursseja lasten ja nuorten palveluihin käytetään eikä myöskään kokonaisvaltaista tietoa, mitä kaikkea tehdään. Vuoden 2023 alussa osa kaupungin palveluista siirtyi Varsinais-Suomen hyvinvointialueelle. Muutoksen jälkeen lasten ja nuorten palvelut (ml. kasvatus ja opetus) ovat noin 75 prosenttia kaupungin budjetista. Tarkempaa tietoa palveluiden kustannuksista ja erityisesti vaikuttavuudesta ei ole. Haasteena on myös, että lasten ja nuorten asioiden omistajuus kaupungin sisällä ja

kautuu monelle taholle eikä ole yhtä kukaan vastustanut. Tämä edellyttää yhteisvaikuttavaa johtamista.

Muutoshanke käynnistyy joulukuussa, jossa kuvataan mm. mitä muutoshankkeen tähtäyksissä tarkoitetaan ja miten se toteutetaan myös euroina. Kuvauksesta puhutaan ja miten palvelut ovat kovin erilaisia eri ikäryhmien tila-analyyseissä voidaan harkita naisvaltaista resurssivirta-

Kaupunkien toimintaympäristön tekijät ja näin myös kaupunkien toimintaympäristötekijöitä ovat mm. ilmastomuutoksen riskit, segregatiivisuus, työllisyys, työn murros ja jatkuvan opetuksen sääntyminen. Lisäksi sosiaalisen hyvinvointialueelle edellytetään toimintatapojen kehittämistä vahvistamiseksi. Perheiden tukena vuoksi kysyntää ja tarvetta on lisääntynyt määrin.

Hallitusohjelmassa (2023–2026) on monin tavoin esillä ja hallitusohjelmassa hyvinvointityön johtamista. Tämä edistää Lasten ja Nuorten palvelukokonaisuuden yhteisvaikuttavaa yhteensovittamista ja hankkeita poikkialaisiin toimintoihin.

Lisäksi hallitus tulee laatimaan nuorten syrjäytymisen ehkäisymenettelyjen lenterveyden ongelmien poistamista moniammatillista työtä poistaa lainsäädännöstä esimerkiksi ongelmia. Hallitus on myöntämisen toimenpiteiden vai-

Hallitusohjelmassa korostetaan syrjäytymisen ehkäisymenettelyjen edistäjänä: Hallitus turvaa mahdollisuus vähintään yhden harrastus- ja kerho-osallisuuden kokonaiskuva ja huolehtimisen malli täydentää olemassa olevaa työtä selvitetään harrastus- ja kerho-osallisuuden koina. Hallitus lisää harrastus- ja kerho-osallisuuden nuorten mielekkäiden toimien miseksi.

Valtakunnallinen nuorisotyö on lakisääteinen, valtioneuvoston päätöksellä poikkivaltionhallinnollinen ohjelma, jolla tuetaan kasvu- ja elinoloja. Ohjelmassa nuoria koskevat valtionhallinnon toimet vuosina. Uuden, vuosittain valmistelut ovat jo me-

Toimintaympäristöstä nousee kolme keskeistä kehittämisaluetta / painopistettä:

Eriarvoistuminen (asuinalueet ja väestöryhmät)

Merkkejä eriarvoistumisen ja polarisaation lisääntymisestä on nähtävissä. Haasteeseen vastataan mm. kaupunginvaltuuston hyväksymällä poikkiallisella uudistetulla Lasten ja nuorten palvelukokonaisuuden muutoshankkeella.

Liikkumattomuus

Vähäisen fyysisen aktiivisuuden, liikkumattomuuden, vuosittaiset yhteiskunnalliset kustannukset ovat useita miljardeja euroja ja kustannukset kasvavat vuosittain suomalaisen väestön ikääntymisen myötä.

Mielenhyvinvointi

Lasten ja nuorten mielenhyvinvoinnin haasteet ja pahoinvoinnin lisääntyminen näkyvät niin kodeissa, kouluissa kuin kaduilla. Lasten ja nuorten palvelukokonaisuuden muutoshankkeessa haasteeseen tartutaan esimerkiksi jengiytymistä ja häiriökäyttäytymistä ehkäisevien ja vähentävien hankkeiden kautta sekä kehittämällä yhteisvaikuttavaa johtamista.

Toiminnan kehittämissuunnitelma ja strategiset painopisteet

Kaupungin johtamisjärjestelmän muutos "Pormestarien Turku" vuonna 2021 on edeltänyt Lasten ja nuorten palvelukokonaisuuden syntymistä ja vaikuttaa palvelukokonaisuuden kehittämissuunnitelmaan ja painopisteisiin. Strategiset tavoitteet on linkitetty Pormestariohjelman linjauksiin.

Lasten ja nuorten palvelukokonaisuuden muutoshankkeen tavoitteena on kehittää ja pilotoida:

- Kaupunkitasoinen lasten ja nuorten palvelukokonaisuuden johtamismalli, jossa koko ikäryhmään liittyvää toimintaa johdetaan kokonaisvaltaisesti huomioiden sekä kaupungin, että muiden toimijoiden palvelut. Tämä yhteisvaikuttava ja toimintoja integroiva johtaminen kattaa koko lasten ja nuorten palvelujen ekosysteemin. Tavoitteena on, että johtamismalli mahdollistaa ketterän reagoinnin muuttuvan maailman tarpeisiin ja elää näin ajassa.
- Resurssien suunnittelun ja kohdistamisen toimintamalli, jolla voidaan varmistaa, että lasten ja nuorten palvelut ovat ennaltaehkäiseviä, aidosti hyvinvointia tukevia sekä oikea-aikaisia ja -paikkaisia. Toimintamalliin liittyvän tiedon keruun ja tietojohtamisen avulla lapsiin ja nuoriin käytettävien resurssien vaikuttavuus saadaan näkyväksi. Näin henkilö- kuin myös budjettiresurssia pystytään käyttämään tehokkaammin ja liittämään osaksi vuosijohtamista. Tavoitteena on, että kaikki poikkialainen lasten ja nuorten palveluihin suunnattu kehittämisresurssi johdetaan muutoshankkeen myötä syntyvässä palvelukokonaisuudessa.
- Palvelutuotannon toimintamalli (sis. palveluverkon), joka pitää sisällään sekä kaupungin linjaorganisaation palvelut että poikkialaiset, yhteisvaikuttavat, palvelut. Tavoitteena on, että palvelutuotannon toimintamalliin

saataisiin kuvattua
nen sektorin palvelu-

Kaikkien kolmen kokonaisuuden edelleen kehittäminen perustuu tietoon, mutta myös kaikkien tietoon. Lisäksi tavoitteena on tuottaa / tai tiedon liikkumisen mallit / lulle

Lasten ja nuorten palvelukokonaisuuden on lasten ja nuorten hyvinvointia tukeva. Tavoitteena on, että jatkuvasti nitoittajamallin mukaan arvioitua tannustehokkaasti sekä kolmannen sektorin ja hyvinvointiteena on pilotoida toimintamallit / tieroja, ehkäistään syrjäytymisen vaikutuksia.

Palvelukokonaisuuden tavoitteet

- Aktiivisuus mahdollistetaan määntäväksi: Aktiivisuus on olennainen osa aktiivinen kaupunkiympäristöä ja palveluita suuksia ja palveluita kääseen harrastuksiin
- Kumppanuusmallien avulla tuetaan monimuotoista hyvinvointialueiden ja tuotetaan monimuotoista
- Mahdollistetaan ja vuorovaikutteellista uudenlaisia vahvistetaan kohteiksi todettuja vaikutusten seurauksissa.
- Edistetään kansainvälisyys on hyvinvointia tukeva konkreettisesti lasten ja nuorten luovuutta ja innovaatioita palvelutuotannon
- Vahvistetaan kaikkien lasten ja nuorille olemassa olevia tuetaan maan päällä edistetään lasten ja nuorten kaupungin palveluita

Edellä kuvattujen strategisten painopisteiden keskeisinä kehittämiskohteina

1. Harrastamisen tukeminen

Hallitusohjelmassa merkittävänä tavoitteena on takaaminen jokaiselle lapselle ja nuorelle Lasten ja nuorten palvelukokonaisuuden mm. yhteistyön vahvistamiseksi kaikkien lasten ja nuorille tarjotaan mahdollisuuksien mukaan tuuri-, liikunta ja vapaa-ajan

palveluiden suunnitteluun. Ennaltaehkäisevät palvelut ja virikkeellinen toiminta ylläpitävät lasten ja nuorten hyvinvointia ja terveyttä.

2. Asiakslähtöisen tiedolla johtamisen kehittäminen

Palvelujen ja toiminnan kehittämisessä tiedolla johtamisella on keskeinen rooli. Se on myös yksi keskeinen tavoite kaupungin integraatiotoiminnossa asiakslähtöisyyden ohella. Palvelukokonaisuudessa on selvitetty asiakslähtöisen tiedolla johtamisen nykytilaa, ja sitä tullaan edelleen edistämään vuonna 2024.

Kaupunkitasoiset kehittämiskokonaisuudet

Lasten ja nuorten palvelukokonaisuus on sitoutunut kaupunkitasoisiin kehittämiskokonaisuuksiin ja kaikille palvelukokonaisuuksille yhteisiin painopistettiin. Näitä ovat mm. asukasbudjetointi, lapsiystävällisyys (Turku on Unicefin lapsiystävällinen kunta), kotouttaminen, osallisuuden edistäminen ja vähähiilisyys ja ilmasto-
politiikka,

Palvelukokonaisuus osallistuu kaupungin viiden kärkihankkeen toteutukseen. Keskeisimpinä Yhteisöllinen Turku -kärkihanke, Osaamisen kärkihanke sekä Kulttuurin kärkihanke

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen vastuualueen painopisteet, kuten mielen hyvinvointi, yksinäisyyden torjunta ja terveet elämäntavat näkyvät palvelukokonaisuuden toiminnassa.

Toiminnan tavoitteet**Talousarviolausekkeet**

Toimielin	Talousarviolauseke

Pormestariohjelman toimenpiteet**Teema: Hyvinvoinnin edistäminen ja palveluiden kehittäminen – Hyvinvoiva Turku**

Nro	Tavoite	Talousarvio 2024
16	Edistetään nuorisotyön ja kolmannen sektorin yhteistoimintaa ja vuoropuhelua, jotta kolmas sektori olisi aktiivisesti edistämässä nuorten oloja koronasta toipumisessa.	Lasten ja nuorten palveluteisvaikuttavan johtamisen sektorin toimijatuottamisessa ja palvelut hallinnan järjestelmästä.
16	Edistetään nuorisotyön ja kolmannen sektorin yhteistoimintaa ja vuoropuhelua, jotta kolmas sektori olisi aktiivisesti edistämässä nuorten oloja koronasta toipumisessa.	<ul style="list-style-type: none"> Nuorisopalvelut osallistamista on mukautettujen verkostoissa, joihin otetaan erityisesti nuorten Nuorten juhlapäivien palveluiden, järjestöjen kanssa. (Vappu, kolmas) Vimman uutta toimintamaisvaiheen ja jälkeä tinnään järjestöille til
18	Tavoitteena on, että jokaisella turkulaisella on mahdollisuus osallistua ja tehdä sekä kokea kulttuuria iästä tai elämäntilanteesta riippumatta.	Nuorisopalvelut: Keskeis-ehdoitosen tekemisen vah- nen ja hyvinvoinnin edistä- min. Lasten kulttuurikesk- tuneessa Elämyspolku - vieras -pilotissa. Vimma- osana AmisMOK-tarjont- mätoiminnot ovat helpos- taa on lisätty ja edelleen
21	Kulttuuri on osa hyvää elämänlaatua ja jatkuvaa oppimista, ja kulttuurilla on erityinen merkitys hyvinvoinnin edistämässä ja yksinäisyyden torjumisessa	Nuorisopalvelut: Kulttuur- ikäiset nuoret sekä laps- dollistaa taiteen, luovuus- Lastenkulttuuritoiminnalla vahva ennaltaehkäisevä myös tuen tarpeessa ole- tuma- ja esitystoiminnoi- kautta on mahdollisuus v- puuttua erilaisiin ilmiöihin kuvaa.
27	Vahvistetaan oppilaiden oppimisen tukea ja oppilashuoltoa. Huolehditaan ns. positiivisen diskriminaation rahoituksesta tavoitellen jatko-opinnot mahdollistavan kielitaidon oppimista kaikille. Vahvistetaan vanhempien ja oppilaiden osallisuutta koulupolkuun	Tuetaan ja edistetään osa- suuden muutoshanketta mista (Osaamisen kärkih- konaisuuden Lanu-ydinry- menpiteitä, joilla vahviste- niammatillisena yhteistyö- pisteistä. Yhdessä kolm- toimijoiden kanssa toteut- tukevia toimenpiteitä hyö- söllisyyden kärkihanke).

Teema: Jatkuvasti parempi Turku

Nro	Tavoite	Talousarvio 2024
42	Varmistetaan, että ikäkaarimallin mukainen palveluajattelu tulee osaksi toimintaa.	Lasten ja nuorten palvelu- käynnissä ja toimintama- surssisuunnittelun sekä p-
47	Koronan aikana olemme osoittaneet olevamme tarvittaessa nopea ja ketterä toimija	Nuorisopalvelut: Nuorisoi- seen nuorisotyöhön keske- saada kehitettyjä digitaa-

Nro	Tavoite	Talousarvio 2024
		alueellisessa nuorisotyö saada valmisteltua siir Huomioidaan käynnissä ollisuudet, mm. harraste

Pormestarimenettelyssä hyväksytyt talousarviomuutokset menoihin ja tuloihin

Lautakunta	Lauseke	Vaikutus käyttöal		
		Talousarvio 2024	Taloussuunni- telma 2025	

Käyttötalouden ja investointien määrärahat ja tuloerät, 1 000 euroa

Lasten ja nuorten palvelukokonaisuus

Käyttötalousosa

Tunnusluku	Tilinpäätös 2022	Talou
Toimintatulot		
Valmistus omaan käyttöön		
Toimintamenot		
Toimintakate		
Muutos-%		

Nuorisopalvelut

Käyttötalousosa

Tunnusluku	Tilinpäätös 2022	Talou
Toimintatulot	655	
Valmistus omaan käyttöön		
Toimintamenot	8 768	
Toimintakate	-8 113	
Muutos-%		